

quo statuitur, in missis defunctorum violacea paramenta adhiberi non posse, nisi in quapiam Ecclesia die 2 Novembris S. Eucharistiae Sacramentum publicae fidelium adorationi pro solemnibus Orationibus quadraginta horarum sit expositum.

112. QUAER. 10° *Quomodo ministranda sit Communio extra Missam?*

Resp. 1° Si communio ministranda sit immediate ante vel post Missam, agendum est sicut in ipsa Missa; sed reversus sacerdos ad altare, dicere potest: *O sacrum convivium*, etc.; deinde dicit: *Domine exaudi*, etc. — *Dominus vobiscum*, etc., cum Oratione pro tempore; denique digitis ablutis, et S. Ciborio in tabernaculo reposito benedicit iis, qui communicarunt cum formula; *Benedictio Dei omnipotentis, Patris*, etc., ut in *Rit. Rom.*

Resp. 2° Si alio tempore distribuenda sit. 1° duae, iuxta *Rituale Romanum*, accendendae sunt candelae. Si tamen tempus urgeret, nec facile duae candelae accendi possent, una sufficeret. 2° Sacerdos, lotis manibus, superpelliceo et stola indutus coloris Officio illius diei convenientis, ministrat, ut supra, et ad altare reversus reliqua, ut supra, prosequitur; deinde dat benedictionem manu dextera, non vero cum pyxide, nisi super infirmos.

Versiculi autem *Domine exaudi*, etc., *Dominus vobiscum*, etc., cum Oratione propria sunt de praecepto. *S. C. Rit.* 24. Sept. 1842. — Huiusmodi autem preces voce saltem mediocriter elata dicendae videntur, cum iis a ministro respondendum sit.

113. — QUAER. 11° *Quid faciendum, si minister Sacerdoti desit: an vir communicaturus, vel mulier supplere potest?*

Resp. 1° Sane quilibet communicaturus, si sit vir, Sacerdoti inservire potest; vel etiam ipse Sacerdos supplere potest, dicendo *Confiteor*, et respondendo *Amen*.

Resp. 2° Mulier supplere non potest, nisi sit Monialis, quae iuxta morem receptum intra claustrum, respondet: tunc igitur ipse Sacerdos omnia peragere debet. Nec dicas, quod in necessitate mulier Missae respondere potest, modo a longe stet; nam in Missa Sacerdos solus omnia respondere non posset. — *Ita communiter*. — Bouvier, *de Eucharistia*, c. 4. art. 2. — Gousset, n. 212.

QUAER. 12° *An dari possint plures particulae uni communicanti, vel una maior devotionis gratia, etc.?*

Resp. Neg. Hoc enim expresse fuit prohibitum Decreto S. Congreg. Conc., approbato ab Innocentio XI, die 12. Februarii 1679. Verba autem Decreti (apud Benedictum XIV) haec sunt: *Episcopi, Parochi, seu Confessarii admoneant, nulli tradendas plures Eucharistiae formas, sed particulas, neque grandiores, sed consuetas.*

114. — QUAER. 13° *An particulae frangi possint, si deficient; et quid agendum si supersint, nec sit tabernaculum, in quo reponantur?*

Resp. ad 1um *Affirm.* ex communi sententia, et praxi generali, modo adsit causa iusta, v. gr., si desit alia Missa vel fideles expectare non possint. Immo cum postulatum a S. R. C. fuisset, *Utrum ex toto sequi valeat Regula Ritualis Parisiensis sic expressa: Si, quando Communio danda est, inventus non fuerit sufficiens numerus Hostiarum, poterunt aliquot Hostiae dividi in plures particulas quae singulis distribuuntur? S. Congregatio respondit: Servetur consuetudo dividendi consecratas, si adsit necessitas. Die 16 Martii 1855, in Veronensi.* Attamen Sacerdos Hostias tunc dividere debet tantum in duas vel ad summum tres partes, quia secus vix posset cum debita reverentia Communio dari. — Lacroix, n. 508.

Resp. ad 2um Sumendae sunt a celebrante ante ablutiones, si facile fieri possint. Secus ad tabernaculum proximum cum ritu consueto deferendae forent; neque committendum, ut plures Hostiae fidelibus ministrarentur. — Vide infra n. 127.

QUAER. 14° *An ad fideles communicandos possit Sacerdos, deficientibus Hostiis minoribus, detrahere partem maioris a se sumendae?*

Resp. 1° *Affirm.* in casu Viatici moribundo deferendi, ratione urgentis necessitatis. — *Ita omnes.* — 2° *Affirm.* etiam si esset communicaturus unus vel alter fidelis, qui secus non absque incommodo Communionem expectare deberet. — *Ita communiter cum S. Lig.* n. 217.

ARTICULUS IV. — DE MODO EUCHARISTIAM INFIRMIS MINISTRANDI.

115. **Sequentia statuit Rituale Romanum.** — I. Praemoneat Parochus, ut aegri cubiculum mundetur, et in eo paretur mensa linteo mundo cooperta, in qua sanctissimum Sacramentum decenter deponatur. Parentur luminaria, duo vascula, alterum cum vino tradendo post Communionem infirmo, ut facilius sanctam Hostiam deglutiat, alterum cum aqua ad abluendos Sacerdotis digitos; praeterea linteum mundum ante pectus communicandi reponendum. Saepe additur vas aquae benedictae, quoties cum sanctissimo Sacramento deferri non solet. Saepe etiam vinum non adhibetur.

II. Eucharistia deferri debet ab Ecclesia ad privatas domos aegrotantium, decenti habitu, superposito mundo velamine, *manifeste*, atque *honorifice*, cum omni reverentia, semper lumine, et tintinnabulo iugiter agitato praecedente. Sacerdos autem indutus superpelliceo et stola, impositoque prius ab utroque humero oblongo velo decenti, utraque manu accipiat vas cum sanctissimo Sacramento ante pectus gerendum, et deinde baldachinum, seu umbellam subeat, si haberi possit, et nudo capite pro-

cedat. Eundo autem dicit *Miserere* et alios Psalmos, et redeundo *Laudate Dominum de caelis*, et alios Psalmos et Hymnos; sed haec de consilio tantum.

III. Sacerdos cum domum infirmi advenerit, dicat: *Pax huic domui*. Resp.: *Et omnibus habitantibus in ea*. Tunc depositum super mensam SS. Sacramentum adorat; aspergit aqua benedicta infirmum et cubiculum, dicens: *Asperges me*, etc., et alias orationes in *Rit. Rom.* positas. Postea interrogato et adhortato infirmo SS. Eucharistiam de more porrigit. Sed si agatur de Viatico, non dicit: *Corpus Domini*, etc.; sed: *Accipe, frater, viaticum Corporis Domini N. I. C.*, etc., ut in *Ritualis*.

IV. Imminente morte, pleraeque preces, vel etiam omnes omittuntur. Sacerdos, ablutis digitis, perfectisque orationibus, si remaneant particulae, benedicit infirmum cum ciborio, nihil dicens. Ex *Rit. Rom.* ablutiones debent infirmo dari. — Sacerdos redux ad Ecclesiam, ciborio super altare posito, recitat vers. et orationem de SS. Sacramento.

116. **Quaesita.** — **QUAER.** 1° *An Eucharistia possit deferri infirmis nocte?*

Resp. Neg. Hoc enim expresse prohibetur, excepto necessitatis casu. Sic enim *Rit. Rom.* *Noctu autem hoc Sacramentum deferri non debet, nisi necessitas urgeat*. Urgente vero necessitate, deferendum est qualibet hora noctis, sed sine strepitu et campanulae sonitu. Citata autem verba *Ritualis* non spectant ad Communitates, quae SS. Eucharistiam in domestico Sacello asservant, quia irreverentiae periculum, propter quod lex lata est, tunc abest.

QUAER. 2° *An Eucharistia deferri possit infirmis secreto?*

Resp. Neg. *generatim loquendo*. Constat ex *Rit. Romano*, ubi dicitur: *Deferri debet hoc sanctum Sacramentum manifeste atque honorifice*. Excipiuntur tamen quaedam circumstantiae, v. gr. loca haereticorum, ubi *manifeste* deferri nequit. Item aliquando etiam in locis catholicorum, si aliter aegroto sanctum Viaticum deferri absque incommodo quopiam non possit. Id tamen absque licentia Episcopi, ubi consuli possit, fieri non debet.

117. — **QUAER.** 3° *An Sacerdos, urgente necessitate, possit Viaticum ministrare sine ulla veste sacra?*

Resp. *Affirm.* Ratio est, quia non est praesumendum, Ecclesiam, quae mater tam benigna est, voluisse, ut in administratione Viatici ritus illi cum moribundorum detrimento serventur. Sacramenta enim primario ad animarum salutem instituta sunt. — S. Lig. n. 241,

QUAER. 4° *An urgente necessitate, in deferendo Viatico liceat currere?*

Resp. *Affirm. probabiliter*. Ratio est, quia urgens necessitas deferendi

Viaticum moribundo, excusare potest a maiori decentia in incessu. — Ita S. Lig. n. 242. — Lacroix (*).

QUAER. 5° *An liceat tempore pestis porrigere Eucharistiam medio aliquo instrumento?*

Resp. *Affirm. probabiliter*, quia tanta necessitas a consueto Ecclesiae ritu excusare videtur. — S. Lig. n. 244.

118. — **QUAER.** 6° *An liceat deferre Eucharistiam cum capite cooperto in itinere?*

Resp. Neg. ob reverentiam Sacramento debitam. Idecirco in delatione SS. Sacramenti ad infirmos, sive de die id fiat, sive de nocte, neque alicuius infirmitatis neque alio praetextu birretum seu etiam parvus pileolus adhiberi potest. — S. Congr. Rit. 5 Martii 1633; — 23. Ian. 1695; — 23. Ian. 1700.

Quapropter Sacerdos rheumate vel alia infirmitate laborans, debet abstinere a deferendo SS. Sacramento, vel id muneris alteri committere, vel aperto capite nihilominus incedere, nisi usus pileoli ipsi indultus fuerit. — S. Congr. Rit. 23. Maii 1846. — Usus tamen pileoli non adeo difficile conceditur in itinere, licet mius intra civitatem vel oppidum. Iuxta plures Episcopus concedere potest licentiam deferendi pileolum in itinere; sed facultas pileolo utendi per civitatem vel oppidum, est iuris apostolici. — De Herdt, *Sacrae Liturgiae Praxis*, tom. 1. part. 1. n. 50. S. Sedes dispensationem ab illa lege concessit pro dioecesi Coloniensi, tempestate praesertim hiemali. Die 3. Novemb. 1862. — V. *Analecta Iuris Pontif.*, 55e livraison. Nov. et Déc. 1862.

S. Lig. *Hom. apost.* tr. 15. n. 12. haec habet: *Probabiliter, dicit Pasqual., posse Episcopum dispensare ut Viaticum deferatur cum pileolo in capite, cum longe et per villas progrediendum est.*

QUAER. 7° *An Sacerdos deferre possit S. Eucharistiam insidens equo?*

Resp. *Affirm.*, si deferenda sit ad infirmum longe distantem, vel per iter arduum, aut si periculum sit in mora. Sed equus debet esse mansuetus, ita ut absit periculum lapsus et irreverentiae. Nunquam autem licet pyxidem dare portandam laico, quantumvis sacerdos sit fatigatus; sed tunc in bursa collo suspensa illam gestare debet. Constat ex *Rit. Rom. de Eucharistia*, necnon ex decisione S. Congr. Rit. Et in antecessum, *Ut Viaticum, ob locorum distantiam, difficultatem itinerum, viarum asperitatem, a Parocho deferri possit equitando*, S. Rit. Congr. *indulget*,

(*) « Aegrotis morti proximis cuiuscumque sint conditionis, quamvis in sordido ac vili degant loco aut tugurio SS. Euch. Viaticum deferatur; cum apud Deum nulla

sit acceptio personarum ac pro nostra salute nec stabulum nec crucis ignominiam abhorruerit ». Ita Clemens IX. Const. *In excelsa* 13. Sept. 1669.

de consensu tamen Episcopi, Die 23. Ian. 1740, in *Laudensi*. — Vide S. Lig. n. 242. 243.

119. — QUAER. 8° *An pluries deferri possit Eucharistia infirmis non ieiunis, seu per modum Viatici?*

Resp. Affirm., et non solum si recurrat novum mortis periculum, sed etiam si idem perduret. — *Ita communis* et vera sententia, ait S. Lig. n. 285. Confirmatur auctoritate Bened. XIV qui, *de Syn.* l. 7. c. 12. testatur, nullum Theologum alicuius nominis hanc sententiam negare; et addit *ibid.* n. 5.: *Episcopus insinuet Parochis, posse et debere Viaticum in eadem infirmitate iterum ac tertio administrari, praesertim si aegrotus exposcit; et si velit, poenam decernat in Parochos qui aegrotis devote postulantibus iterum et tertio Eucharistiam deferre detrectant, falsis praetextibus.*

QUAER. 9° *An Eucharistia frequenter deferri possit decumbentibus?*

Resp. Affirm. per se. Hoc tamen a circumstantiis pendet, scilicet a particularibus eorum dispositionibus, a frequentia maiori vel minori, qua ad mensam Eucharisticam antea accedebant (12). Parochus debet, quantum in ipso est, infirmos ad frequentem Communionem adhortari. — Gousset, n. 235.

QUAER. 10° *Quid agendum Sacerdoti, si ad infirmum cum SS. Sacramento adveniens, eiusque confessionem excipiens, eum indispositum invenerit?*

Resp. Imprimis satagere debet Confessarius, prout melius poterit, poenitentem ad meliorem frugem adducere. Si res non succedat, et v. gr. infirmus aut occasionem proximam peccati abrumpere, aut restitutionem gravem et certo debitam non promittat, absolvi sane non potest. Quid autem de Communionem? Inducendus enixe est poenitens, ut, peracta confessione, declaret publice, se nolle adhuc S. Eucharistiam suscipere. Quod si hanc declarationem praestet, iam evanescit difficultas; patet enim Eucharistiam ei ministrandam non esse. Si vero id declarare deneget, atque communicare velit, Eucharistia eidem, licet indisposito, ministranda est, ad servandum nempe intactum confessionis sigillum. — Gousset, n. 237. *et alii.*

ARTICULUS V. — DE MODO S. EUCHARISTIAM ASSERVANDI

120. **Haec tenenda.** — I. In qualibet Ecclesia parochiali et cathedrali servanda est S. Eucharistia, ut opportune petentibus semper dari possit. Sic expresse *Rit. Rom.*, etc. Potest enim asservari de iure com-

(12) Quod quispiam, dum bona valitudine utebatur, minus frequenter ad SS. Eucharistiam accedere consueverit, id enimvero non foret ratio sufficiens, cur aegrotanti communio frequentior, siquidem eam exoptet, neganda videatur.

muni in Ecclesiis Regularium vota solemnia emittentium. In aliis autem Ecclesiis asservari nequit absque speciali Papae licentia. Sic statuerunt SS. *Congreg. Concilii et Episcop.* apud Ferraris, verbo *Eucharistia*, art. 1. n. 46.

II. Asservanda est Eucharistia in tabernaculo mundo, bene clauso, et in pyxide decenti super corporale reposita, et albo velo cooperta. Porro tabernaculum, in quo reconditur SS. Sacramentum, cooperiri debet coenopeo ex tela serica, vel ex lana aut gossipio. — *Rit. Rom.* — *S. Congr. Rit.* 21. Iul. 1855.

III. Nullibi conservanda est S. Eucharistia sine lumine, quod semper ardere debet. Sic enim in *Ritu Romano* statuitur: *Lampades coram eo* (tabernaculo) *plures, vel saltem una diu noctuque perpetuo colluceat.* Sic etiam definitum per *S. Congreg. decreta*, quae volunt, ut si Ecclesia sit nimis pauper, instituat *collector eleemosynarum*, ut oleum sufficiens habeatur. — Vide Ferraris, verbo *Eucharistia*, art. 1. n. 45.

121. **Quaesita.** — QUAER. 1° *An aliae res sacrae in tabernaculo reponi possint?*

Resp. Neg. Constat ex *Rit. Romano de Eucharistia*. Hinc nec Reliquiae, nec Chrisma, nec Oleum infirmorum in eo reponi possunt.

QUAER. 2° *An ciborium debeat esse consecratum, et argenteum?*

Resp. ad 1um Non debet necessario esse consecratum, sed sufficit, ut sit benedictum. Constat ex *Rit. Rom.*, in quo benedictio pyxididis adnotatur inter ea, quae unctione Chrismatis non indigent. Item ex *Pont. Rom.* — Vide S. Lig. n. 248. *et infra* n. 396.

Resp. ad 2um Nihil iure communi statuitur. Et videretur quidem equiparandum calici et patenae, quae debent esse ex auro, vel argento, vel saltem ex stanno, si Ecclesia sit valde pauper. Sed non potest esse ex aere, nec ex ligno, aut vitro, etc. (*De Consecr. dist.* 1. c. 45.). Caeterum si vasa sacra non sint ex auro, intus deaurari debent.

QUAER. 3° *An graviter peccet qui negligit asservare lumen coram Sanctissimo Sacramento.*

Resp. Affirm. per se, si tempus sit notabile. — *Ita communiter Theologi cum S. Lig.* n. 248. Imo plures auctores dicunt, *notabile* tempus esse, *si integro die id fiat.* — Sic Busemb., cuius verba refert et implicite approbat S. Lig. *ibid.*

122. — QUAER. 4° *An requiratur oleum olivarum ad lampadem Ecclesiae nutriendam, vel aliud oleum ex vegetalibus, v. gr. ex nucibus, vel ex mineralibus, ut petroleum, sufficiat?*

Resp. Generatim oleo olivarum utendum est; ubi vero haberi nequeat, aliud oleum ex *vegetalibus*, quantum adiuncta ferunt, ab Episcopo permitti potest. Constat ex recenti decisione *S. Congreg. Rit.*, quae est huiusmodi.

Nonnulli Reverendissimi Galliarum Antistites, serio perpendentes in multis suarum dioeceseum Ecclesiis difficile admodum et nonnisi magnis sumptibus comparari posse oleum olivarum ad nutriendam diu noctuque saltem unam lampadem ante Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, ab Apostolica Sede declarari petierunt, utrum in casu, attentis difficultatibus et Ecclesiarum paupertate, oleo olivarum substitui possint alia olea, quae ex vegetalibus habentur, ipso non excluso petroleo. Porro sacra Rituum Congregatio, etsi semper sollicita, ut etiam in hac parte quod usque ab Ecclesiae primordiis circa usum olei ex olivis inductum est, ob mysticas significationes retineatur; attamen silentio praeterire minime censuit rationes ab iisdem Episcopis prolatas; ac proinde exquisito prius voto alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, subscriptus Cardinalis Praefectus eiusdem Sacrae Congregationis rem omnem proposuit in ordinariis Comitibus ad Vaticanum hodierna die habitis. Eminentissimi autem et Reverendissimi Patres sacris tuendis Ritibus praepositi, omnibus accurate perpensis ac diligentissime examinatis, rescribendum censuerunt: Generatim utendum esse oleo olivarum; ubi vero haberi nequeat, remittendum prudentiae Episcoporum ut lampades nutriantur ex aliis oleis quantum fieri possit vegetalibus. Die 9. Iulii 1864.

Facta postmodum de praemissis Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae IX per me infrascriptum Secretarium fideli relatione, Sanctitas Sua sententiam Sacrae Congregationis ratam habuit et confirmavit. Die 14 iisdem mense et anno.

Ex hac responsione S. Congr. sequitur etiam petroleum non excludi, et urgente necessitate, ab Episcopo permitti posse.

123. — QUAER. 5° Quid faciendum de fragmentis Hostiarum, quae reperiantur?

Resp. 1° Si Sacerdos inveniatur fragmenta sui praesentis Sacrificii, ea sumere debet, etiam post ablutiones, sive sint parva, sive magna, quia ad idem sacrificium spectant. Sic ex Rubrica Missalis, tit. 7. n. 2. — Hoc autem servandum est, non solum immediate post Missam, sed etiam si Sacerdos sit in sacristia, adhuc tamen indutus vestibus sacris. — Ita communiter S. Lig. n. 251., post Bened. XIV, de Sacrificio Missae.

Si vero Sacerdos iam sit exutus vestibus sacris, fragmenta reponere debet in tabernaculo, si adsit, vel reservare alteri Sacerdoti eodem mane celebraturo. Si neutrum fieri possit, ipse ea sumat. — S. Lig. ibid.

Resp. 2° Si autem reliquiae fuerint in alia Missa consecratae, non sunt sumendae post ablutiones, sed in loco decenti reponi debent. Ratio est, quia Rubrica Sacerdoti non ieiuno permittit tantum sumere illas reliquias, quae ad idem sacrificium spectant. Si tamen hoc fieri non possit,

et adsit grave periculum irreverentiae, tunc eas Sacerdos absumat. — Ita communiter. — S. Lig. ibid.

Resp. 3° Si laicus fragmenta inveniatur, moneatur quamprimum Sacerdotem, si quis prope sit, vel eum accersat, si inveniri queat. Sacerdos autem fragmentum reverenter colligens, reponet in ciborio, vel in loco decenti et tuto, si tabernaculum desit, ut in proxima Missa sumi queat. Si autem Sacerdos non possit haberi, colligatur reverenter fragmentum ab ipso laico in charta vel linteolo mundo, mediante spinula, et reponatur inter corporale, aut in vase decenti, donec Sacerdos advenerit.

124. — QUAER. 6° Quid agendum, si inveniatur in altari, vel alibi, Hostia certo vel dubie consecrata?

Resp. 1° Si Hostia credatur certo consecrata, et aliunde videatur munda et recenter consecrata, reponenda est cum aliis in ciborio. Potest etiam sumi a celebrante ante ablutiones. Si autem non sit munda, vel si extracta a loco non mundo fuerit, aut non sit recenter consecrata; non est immiscenda cum aliis, sed celebrans eam sumere poterit ante ablutionem; quod si nimiam repugnantiam experiatur, Hostiam seorsim in tabernaculo reponet in vase mundo, donec corrumpatur, et corrupta in sacrum deiiciatur. Sic ex Rubrica Missalis, tit. VII. de Defectibus.

Resp. 2° Si dubie sit consecrata, sumenda est a Sacerdote in Missa ante ablutiones; quod si nimiam nauseam ipsi provocet, reponenda est in tabernaculo, seorsim, donec corrupta fuerit, ut modo dictum est. — Sic Rubrica Missalis (13).

(13) Opponi possit id, quod S. Alphonsus (lib. 6. n. 217.) disserit occasione hostiarum, quae dubie sint consecratae. Dicit Tournely (idest Collet), inquit S. Doctor, in praxi illas particulas esse sumendas post sanguinem; et ego addo post ablutionem, sed ante purificationem: quia reliquiae sanguinis sunt certe sacramentum; sed hostiae illae... sunt dubiae.

Resp. Gury dum dicit, ante ablutiones videtur utique denotare voluisse tum purificationem, tum ablutionem, quas melius S. Alphonsus distinguit; quamquam in verbis S. Alphonsi forte illud occurrit, quod solemus appellare ὑπερον πρότερον; prius enim Sacerdos se purificat, et deinde digitos abluat iuxta rubricam, quae dicit n. X. Super altare porrigit calicem ministro in cornu epistolae,

quo vinum fundente, se purificat; deinde vino et aqua abluat pollices et indices super calicem etc. Quocirca dicemus, S. Doctorem voluisse potius dicere: et ego addo post purificationem, sed ante ablutionem, nequaquam autem post ablutionem, sed ante purificationem.

Caeterum Rubricae favere videntur sententiae Gury potius, quam S. Alphonsi. Nam ubi tractant (de Defect. §. III. n. 4. 5.) de sacerdote, qui consecraverit hostiam aut corruptam, aut non triticeam, praescribunt, quod si illam priorem (corruptam scilicet, vel non triticeam) non sumpsit, sumat post sumptionem Corporis et Sanguinis. Porro nusquam in Rubricis invenitur, nomine sumptionis Corporis et Sanguinis etiam purificationem comprehendi.

QUAER. 7° *Quid faciendum, si infirmus sacras species reiecerit?*

Resp. 1° Si appareant, debent sedulo in vase mundo colligi, in Ecclesiam deferri, et in loco tuto et bene clauso servari donec sint omnino corruptae, ita ut in sacrarium sine irreverentia proiici possint.

Resp. 2° Si non possint discerni, utpote sordibus omnino permixtae, os quidem infirmi detergendum est; quidquid vero fuerit reiectum, stuppis colligatur; deinde combustis stuppis, cineres in sacrarium sunt proiciendi. — Reuter, n. 169. — Gousset, n. 232.

125. QAER. 8° *An vel quando renovandum sit ciborium?*

Resp. 1° Ciborium certo renovandum interdum est, ne species consecratae corrumpantur. Imo *renovandum est frequenter*, ut praescribit *Rit. Romanum*.

Resp. 2° Iuxta *Bened. XIV* renovandae sunt particulae consecratae *singulis octo aut saltem quindecim diebus (de Sacrificio Missae, App. 3. §. 6. n. 5.)*. Et haec est praxis communior, utut Caeremoniale Episcoporum renovationem particularum octavo quoque die faciendam praescribat.

126. — QAER. 9° *Quomodo renovandum sit ciborium?*

Resp. Renovatio ciborii facienda est in ipso Missae Sacrificio. Celebrans, sumpto pretiosissimo Sanguine, antiquas Hostias sumet, licet multae sint; potest autem 20 aut 30 Hostias sic consumere, iuxta Elbel, n. 77.; imo 50 vel 60, iuxta Lacroix, n. 501. — Raro autem eveniet, ut plures sint, quia consecrari non debet, nisi quantum sufficiens esse videatur. Si autem aliquando multo maior quantitas Hostiarum absumenda foret, Sacerdos eas in pluribus Missis divisim aut etiam plures Sacerdotes successive celebrantes sumere possunt.

Particulas autem minutiores in ciborio repertas coniciet Sacerdos in calicem, easque, superinfuso vino, sumet, et novas Hostias in ciborio omnino vacuo deponet. Potest etiam vinum in ciborium infundere ad minimas particulas colligendas. Vinum tamen non erit e ciborio bibendum, sed in calicem refundendum. — Lacroix, n. 502.

Si Sacerdos ex inadvertentia sumpsisset prius ablutionem, adhuc posset purificare ciborium, et sumere reliquias, eo quod pro sumptione moraliter una reputatur. — Ita Lacroix, n. 502. — Elbel, n. 77. — Tambur., *de Communionem*, c. 2. n. 34.

Particulae consecrandae debent esse recentes. Optandum foret ut non excederent quindecim dies, vel ad summum, mensem a tempore quo confectae sunt. Incuria Parochorum et aliorum hac in re grave peccatum constituere potest. — Gardellini. — Consuetudo consecrandi Hostias a tribus vel sex mensibus confectas, est ingens abusus omnino tollendus. Quod si huiusmodi abusum tolerare videatur Parochus, eius Vicarii, aut alii Sacerdotes, istis Hostiis uti nequeunt. — *S. Congr. Rit.* 16. Decembr. 1826.

CAPUT IV.

DE SUBIECTO EUCHARISTIAE

Solus homo baptizatus Eucharistiam sacramentaliter recipere potest; quia solus baptizatus est capax Sacramentorum. Hinc infidelis Eucharistiam recipiens, vere quidem, sed *materialiter* tantum, non vero *sacramentaliter* eam reciperet. Homo autem baptizatus, sed *indispositus*, sumit quidem *sacramentaliter*, sed non *spiritualiter*, idest recipit, sed sine fructu. Baptizatus vero *dispositus* tum *sacramentaliter*, tum *spiritualiter*, seu cum fructu sumit. — Ita *Conc. Trident.*, sess. 13. c. 8.

Agendum 1° de obligatione Eucharistiam sumendi; 2° de dispositione ad eam digne recipiendam requisita.

ARTICULUS I. — DE OBLIGATIONE SUSCIPIENDI EUCHARISTIAM

127. **Principia.** — I. Sumptio realis Eucharistiae neque pueris, neque adultis est necessaria necessitate medii ad salutem. Constat 1° ex praxi universali Ecclesiae, quae Communionem neque parvulis praebet, neque adultis infirmitate impeditis, v. g. ad vomitum proclivibus, phreneticis, etc.; 2° ex definitione Ecclesiae pro parvulis; et inde infertur etiam pro adultis (1). Sic enim *Conc. Trident.* sess. 21. Can. 4: *Si quis dixerit parvulis, antequam ad annos discretionis pervenerint, necessariam esse Eucharistiae communionem, anathema sit.*

II. Sumptio Eucharistiae necessaria est necessitate praecepti divini; eruitur ex verbis Christi, *Ioan.* 6. 54: *Nisi manducaveritis Carnem Filii hominis, et biberitis eius Sanguinem, non habebitis vitam in vobis.* Constat etiam ex verbis Christi, *Luc.* 22. 19: *Hoc facite in meam commemorationem* (2) — S. Lig. n. 295.

128. — III. Sumptio Eucharistiae necessaria est etiam ex praecepto Ecclesiae. Probatur ex Concilio Lateranensi IV, cap. *Omnis, de poenit. et remiss.*, ubi dicitur: *Omnis utriusque sexus fidelis, postquam ad*

(1) Hoc tamen argumentum cuiuspiam forte minus firmum videbitur; quinimo utens aphorismo quod *exceptio firmat regulam in contrarium*, potius concludet, canone Tridentini subinferri Eucharistiae necessitatem pro adultis; *necessitatem*, inquam, non quidem absolutam, sed quatenus divina oeconomia sic dispositum novimus, ut ordinarium vitae spiritualis conservandae medium in usu

spiritualis huius alimoniae situm sit, iuxta illud Christi Domini (Ioan. VI.): *Nisi manducaveritis carnem filii hominis et biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis.* Vid. infr. n. 318.

(2) Auctor (sup. n. 99.) iam monuerat, haec verba *omnibus et solis Apostolis cum Christo recumbentibus, atque adeo omnibus et solis, qui in sacerdotio illis essent successuri*, dicta fuisse.